LIFE-IP CEI-Greece Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα LIFE18 IPE/GR/000013

Παραδοτέο Ε2.D2

Πρακτικά του εργαστηρίου «Απόβλητα Γεωργικής Παραγωγής και Βιοοικονομία»

Οκτώβριος, 2023

LIFE-IP CEI-Greece | LIFE18 IPE/GR/000013 Circular Economy Implementation in Greece Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα

Τίτλος:	Proceedings of the workshop on 'Agro-food waste and bio-economy'
	Πρακτικά του εργαστηρίου «Απόβλητα Γεωργικής Παραγωγής και
	Βιοοικονομία»
Εταίροι / Ομάδα	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Μελέτης:	www.hua.gr
Δράση Ε2	EU-level and international dissemination and networking
	Διάχυση αποτελεσμάτων και δικτύωση με άλλα έργα και πρωτοβουλίες σε
_	ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο
Υποδράση Ε2.2	EU and International Thematic workshops
	Ευρωπαϊκά και διεθνή θεματικά εργαστήρια
Παραδοτέο:	E2.D2
Ημερομηνία	Οκτώβριος 2023
Είδος Αρχείου:	Παραδοτέο Διάχυσης Πληροφορίας, Έγγραφο Ελεύθερης Πρόσβασης
Έκδοση:	1.0
Πληροφορίες για	LIFE-IP CEI-Greece_2023_ Πρακτικά του εργαστηρίου «Απόβλητα Γεωργικής
παραπομπές:	Παραγωγής και Βιοοικονομία»_LIFE18 IPE/GR/000013
Υπεύθυνος	Κάτια Λαζαρίδη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, klasaridi@hua.gr
Επικοινωνίας	
Εγγράφου:	
Email:	circulargreece@prv.ypeka.gr
Project website:	https://circulargreece.gr/el/

Η παρούσα έκδοση εκφράζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων της. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν.

The sole responsibility of this publication lies with the authors. CINEA and the European Union are not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

Το έργο LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18IPE/GR/000013) συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.

Το έργο LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18IPE/GR/000013) συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.

The project LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18 IPE/GR/000013) is co-funded by the LIFE Programme of the European Union. The sole responsibility of this publication lies with the author. The European Union is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

The project LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18 IPE/GR/000013) is co-funded by the Green Fund.

Περίληψη

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου LIFE-IP CEI-Greece «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα», το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το συντονισμό της Καθηγήτριας κ. Κάτιας Λαζαρίδη, διοργάνωσαν διεθνές θεματικό εργαστήριο στο πλαίσιο της δράσης Ε2.2 «Ευρωπαϊκά και Διεθνή Θεματικά Εργαστήρια», η οποία αφορά στη διοργάνωση εργαστηρίων για τις πτυχές εφαρμογής της εθνικής στρατηγικής για την κυκλική οικονομία στην Ελλάδα. Το αντικείμενο του 2ου Διεθνούς Θεματικού Εργαστηρίου του έργου, αφορούσε στα απόβλητα αγροτικής παραγωγής/ τροφίμων και στη βιοοικονομία, με δεδομένο ότι ο αγροδιατροφικός τομέας στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την οικονομία της χώρας. Για το σκοπό αυτό, η χρησιμοποίηση των αποβλήτων της αγροτικής παραγωγής σε νέους κύκλους αξιοποίησης μέσω συνεργατικών προσεγγίσεων μεταξύ των διαφορετικών τομέων της εφοδιαστικής αλυσίδας των τροφίμων έχει καίρια σημασία. Στο εργαστήριο ειδικοί εμπειρογνώμονες ανέπτυξαν τα επιστημονικά τους επιχειρήματα για το στάδιο του αγροδιατροφικού τομέα σε άξονες που αφορούν στην ενίσχυση της πρόληψης της σπατάλης και των απωλειών τροφίμων σε επίπεδο (Ευρωπαϊκής) πολιτικής και πράξης, στη βελτίωση της αξιοποίησης των απορριμμάτων τροφίμων σε προϊόντα υψηλής αξίας, στην ανάπτυξη και την εφαρμογή τεχνολογικών και κοινωνικών καινοτομιών, στις αρχές της κυκλικής οικονομίας επί των οικοσυστημάτων, κ.α.

Το εργαστήριο φιλοξενήθηκε από το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο RETASTE 2023: Rethink Food Resources, Losses, and Waste, (https://retaste.gr/), το οποίο πραγματοποιήθηκε 27-29 Σεπτεμβρίου 2023 στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Συγκεκριμένα. πραγματοποιήθηκε τη Πέμπτη 28 Σεπτεμβρίου, 11.30-13.30, στην αίθουσα τελετών του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, Ελ. Βενιζέλου 70, Καλλιθέα, 17676, Αττική, Νέο Κτίριο. Επιπλέον, υπήρχε δυνατότητα εξ' αποστάσεως παρακολούθησης. Η γλώσσα διεξαγωγής ήταν η αγγλική. Το εργαστήριο συγκέντρωσε το ενδιαφέρον περίπου 50 συμμετεχόντων.

Summary

As part of the LIFE Integrated Project - Circular Economy Implementation in Greece LIFE-IP CEI-Greece - LIFE18 IPE/GR/000013, the Harokopio University of Athens, in collaboration with the Hellenic Ministry of Environment and Energy, under the coordination of Professor Katia Lazaridi, organized an international thematic workshop as part of sub-action E2.2, focusing on EU and international thematic workshops. This sub-action involves the organization of workshops related to the implementation of the national strategy for the circular economy in Greece.

The second international thematic workshop of the project specifically addressed agricultural and food waste and its connection to the bioeconomy. Given the significant role of the agri-food sector in Greece's economy, it emphasized the importance of utilizing agricultural waste in new cycles of value creation through cooperative approaches across different segments of the food supply chain. During the workshop, experts presented their scientific views and recommendations on several key aspects, such as strengthening food waste prevention at both European policy and practical levels, improving the utilization of food waste to create high-value products, developing and implementing technological and social innovations, and applying the principles of the circular economy to ecosystems, among others.

The Agro-Food Waste and the Bioeconomy Thematic Workshop took place within the framework of the International Scientific Conference RETASTE 2023: Rethink Food Resources, Losses, and Waste, (https://retaste.gr/), held from September 27th to September 29th, 2023, at Harokopio University of Athens. More specifically, the workshop occurred on Thursday, September 28th, from 11:30 AM to 1:30 PM, at the Harokopio University's ceremonial hall, located at 70 El. Venizelou Avenue, Kallithea, 17676, Attica, New Building. Additionally, remote participation was possible, and the language of communication was English.

This workshop attracted the interest of approximately 50 participants.

Περιεχόμε	ενα	
Περίλ	ιηψη	4
Sumn	nary	5
1.	Εισαγωγή	7
2.	Ομιλίες	8
Παρά	ρτημα Α. Πρόγραμμα	11
Παρά	ρτημα Γ. Παρουσιάσεις Ομιλητών	19
Παρά	ρτημα Δ. Δελτία τύπου και λοιπό προωθητικό υλικό	52

1. Πληροφορίες Εγγράφου

1.1. Εκδόσεις

Αριθμός	Ημερομηνία	Φορέας	Παρατηρήσεις
1.0	10/2023	Χαροκόπειο	Τελικό Σχέδιο
		Πανεπιστήμιο	

2. Εισαγωγή

Στο πλαίσιο των δράσεων του ολοκληρωμένου Ευρωπαϊκού έργου LIFE «Εφαρμογή Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα» (LIFE-IP CEI-Greece - LIFE18 IPE/GR/000013), το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διοργάνωσαν διεθνές θεματικό εργαστήριο με αντικείμενο που αφορά στα αποβλητα γεωργικής παραγωγής/ τροφίμων και στη βιοοικονομία.

Στο εργαστήριο, ειδικοί **εμπειρογνώμονες** ανέπτυξαν τα **επιστημονικά** τους επιχειρήματα για το στάδιο του **αγροδιατροφικού** τομέα σε άξονες που αφορούν στην ενίσχυση της **πρόληψης** της σπατάλης και των απωλειών τροφίμων σε επίπεδο (Ευρωπαϊκής) **πολιτικής** και πράξης, στη βελτίωση της αξιοποίησης των απορριμμάτων τροφίμων σε προϊόντα υψηλής αξίας, στην **ανάπτυξη** και την εφαρμογή τεχνολογικών και κοινωνικών **καινοτομιών**, στις αρχές της κυκλικής οικονομίας επί των **οικοσυστημάτων**, κ.ά.

Το θεματικό εργαστήριο φιλοξενήθηκε από το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο RETASTE 2023: Rethink Food Resources, Losses, and Waste, το οποίο διοργανώθηκε 27-29 Σεπτεμβρίου 2023 στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Λεωφόρος Βενιζέλου 70, Καλλιθέα, 17676, Αττική), με αντικείμενο την πρόληψη και αξιοποίηση των αποβλήτων τροφίμων και γενικότερα των οργανικών υπολειμμάτων και αποβλήτων.

Η εκδήλωση έλαβε χώρα τη Πέμπτη 28 Σεπτεμβρίου 2023 στην Αίθουσα Τελετών του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου, και διεξήχθη στη διεθνώς αναγνωρισμένη γλώσσα των επιστημών, την αγγλική.

4. Ομιλίες

Στο εργαστήριο ειδικοί εμπειρογνώμονες ανέπτυξαν τα επιστημονικά τους επιχειρήματα για το στάδιο του αγροδιατροφικού τομέα.

Συγκεκριμένα, ο κ. Ναπολέων Μαραβέγιας, Ομ. Καθηγητής και τ. Αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών και π. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπογράμμισε ότι η λύση στο πρόγραμμα της πρόληψης και διαχείρισης των αποβλήτων τροφίμων στον αγροδιατροφικό τομέα άπτεται σε μεγάλο βαθμό στη δημιουργία οικονομικών κινήτρων, καθώς και άλλων κινήτρων με γνώμονα την αγορά.

Εικόνα 1. Στιγμιότυπο από την ομιλία του κ. Ναπολέων Μαραβέγια, Ομ. Καθηγητή και τ. Αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών και π. Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Η κ. Δέσποινα Πανανικολάου, Προϊσταμένη του Τμήματος Ζωικών Υποπροϊόντων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ανέλυσε λεπτομερώς πώς μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των ζωικών υποπροϊόντων και της τήρησης αυστηρών κανονισμών, μπορούμε να διασφαλίσουμε μια ασφαλή και βιώσιμη διαδρομή από τα τρόφιμα στις ζωοτροφές, προς όφελος τόσο των ζώων παραγωγής και συντροφιάς, όσο και της ευρύτερης αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων.

Εικόνα 2. Αριστερά: Προεδρεύουσα και συντονίστρια του Διεθνούς Εργαστηρίου κυρία Κάτια Λαζαρίδη, Καθηγήτρια Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Τεχνολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Δεξιά: Η κ. Δέσποινα Πανανικολάου, Προϊσταμένη του Τμήματος Ζωικών Υποπροϊόντων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων την ώρα της ομιλίας της

Ο Καθηγητής και τ. Αντιπρύτανης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου κ. **Θρασύβουλος** Μανιός ανέδειξε μια καινοτόμο διαδικασία για τη μετατροπή των απορριμμάτων τροφίμων των

ξενοδοχείων σε ζωοτροφές, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Life F4F «Τροφή από Τρόφιμα – Food for Feed».

Εικόνα 3. Στιγμιότυπο από την ομιλία του Καθηγητή και τ. Αντιπρύτανη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου κ. Θρασύβουλου Μανιού

Ο Καθηγητής κ. **Alejandro Barragan-Ocana** από το Εθνικό Πολυτεχνείο της πόλης του Μεξικό, συνδέθηκε διαδικτυακά και αναφέρθηκε στην πρόοδο της επιστήμη και της τεχνολογίας για την παραγωγή βιοκαυσίμων και προϊόντων προστιθέμενης αξίας από τη χρήση βιομάζας και γεωργικών υπολειμμάτων.

Εικόνα 4. Ο Καθηγητής κ. Alejandro Barragan-Ocana από το Εθνικό Πολυτεχνείο της πόλης του Μεξικό την ώρα της παρουσίασής του

Ο κ. **Daniel Pleissner**, Επικεφαλής Έρευνας του Ινστιτούτου Τροφίμων και Περιβαλλοντικής Έρευνας e.V. του Μπαντ Μπέλτσιγκ στο Βρανδεμβούργο της Γερμανίας και Επισκέπτης Καθηγητής του Πανεπιστημίου Leuphana Lüneburg παρέθεσε τη σημασία της χρήσης υποπροϊόντων από τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας αξιολογώντας την παραγωγής ζωοτροφών από υποπροϊόντα, και ειδικότερα εξερεύνησε τα ενδιαφέροντα υλικά για την παραγωγή ετερότροφων μικροφυκών.

Εικόνα 5. Αριστερά: Προεδρεύουσα και συντονίστρια του Διεθνούς Εργαστηρίου κυρία Σμαράγδα Σωτηράκη, Διευθύντρια Ερευνών της ερευνητικής ομάδας του εργαστηρίου Παρασιτολογίας και Παρασιτικών νοσημάτων του Ινστιτούτου Κτηνιατρικών Ερευνών (ΙΚΕΘ) του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ. Κέντρο: Προεδρεύουσα και συντονίστρια του Διεθνούς Εργαστηρίου κυρία Κάτια Λαζαρίδη, Καθηγήτρια Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Τεχνολογίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Δεξιά: Ο κύριος Daniel Pleissner, Επικεφαλής Έρευνας του Ινστιτούτου Τροφίμων και Περιβαλλοντικής Έρευνας e.V. του Μπαντ Μπέλτσιγκ στο Βρανδεμβούργο της Γερμανίας και Επισκέπτης Καθηγητής του Πανεπιστημίου Leuphana Lüneburg κατά την έναρξη της ομιλίας του

Τέλος, η κ. Σμαράγδα Σωτηράκη, Διευθύντρια Ερευνών της ερευνητικής ομάδας του εργαστηρίου Παρασιτολογίας και Παρασιτικών νοσημάτων του Ινστιτούτου Κτηνιατρικών Ερευνών (ΙΚΕΘ) του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, αναφέρθηκε εκτενώς στις προσπάθειες που γίνονται για την επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων και των υποπροϊόντων της γεωργικής βιομηχανίας σε βιοδραστικές ζωοτροφές, προστατεύοντας την υγεία του εντέρου και ενισχύοντας την παραγωγικότητα των μικρών μηρυκαστικών, προωθώντας ουσιαστικά περιβαλλοντικά βιώσιμες πρακτικές καλλιέργειας χαμηλών εισροών και μειώνοντας την εξάρτηση από χημικά φάρμακα.Το πρόγραμμα του εργαστηρίου.

Εικόνα 6. Η κυρία Σμαράγδα Σωτηράκη, Διευθύντρια Ερευνών της ερευνητικής ομάδας του εργαστηρίου Παρασιτολογίας και Παρασιτικών νοσημάτων του Ινστιτούτου Κτηνιατρικών Ερευνών (ΙΚΕΘ) του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ολοκληρώνοντας της ομιλία της

Παράρτημα Α. Πρόγραμμα

Agro-food Waste + Bioeconomy Workshop Agenda

	LIFE-IP CEI-GREECE WORKSHOP - Agro-food waste and bio-economy Chair: Katia Lasaridi and Smaragda Sotiraki
11:30 - 11:35	Katia Lasaridi, Harokopio University Professor Welcome
11:35 - 11:45	Fay Nakou, Hellenic Ministry of the Environment and Energy Environmenetal Expert The LIFE-IP CEI-Greece "Circular Economy Implementation in Greece" Project
11:45 - 12:00	Napoleon Maravegias, University of Athens Em. Professor and f. Vice Rector, f. Minister of Rural Development and Food, Hellenic Republic Policy frameworks for sustainable agriculture.
12:00 - 12:15	Despina Papanikolaou, Head of Animal By-Product Department of Veterinary Public Health Directorate, Hellenic Ministry of Rural Development and Food Animal Proteins from Human Food to Animal Feed
12:15 - 12:30	Thrasyvoulos Manios, Hellenic Mediteranean University Professor LIFE -Food for Feed: An Innovative Process for Transforming Hotels Food Wastes into Animal Feed
12:30 - 12:45	Alejandro Barragan-Ocana, Instituto Politécnico Nacional Researcher-Professor, Mexico City Advances in science and technology for the production of biofuelas and value-added products from the use of biomass and agricultural residues
12:45 - 13:00	Daniel Pleissner, Institute for Food & Environmental Research e.V. Head of Science, Bad Belzig + Leuphana University Lüneburg Institute of Sustainable & Environmental Chemistry Adjunct Professor Heterotrophic growth of Galdieria sulphuraria on residues from aquaculture and fish processing industries
13:00 - 13:15	Smaragda Sotiraki, Veterinary Research Institute Hellenic Agricultural Organisation DEMETER SMARTWASTE: Reusing wastes and by-products of agricultural industry to develop bioactive livestock feeds
13:30 - 14:00	Coffee Break

Παράρτημα Γ. Παρουσιάσεις Ομιλητών

Fay Nakou Environmental Expert, Ministry of Environment & Energy

The LIFE-IP "Circular Economy Implementation in Greece" project.

https://circulargreece.gr/wp-content/uploads/2023/10/LIFE-IP-CEI-GR MEEN 2nd-Thematic-Workshop 27092023.pdf

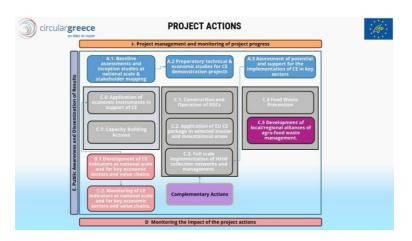

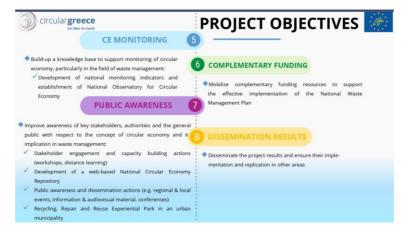

Napoleon Maravegias University of Athens Em. Professor and f. Vice Rector, f. Minister of Rural Development and Food, Hellenic Republic

 $\underline{\textit{Policy frameworks for sustainable agriculture.}}$

https://circulargreece.gr/wp-content/uploads/2023/10/02.-MARAVEGIAS.pdf

Shift in Perspective

From a political science perspective, a paradigm shift was taking place. Climate change transitioned from being merely a regulatory problem to an economic opportunity waiting to be seized. This marked the era of ecological modernization, where the market-driven solutions aligned with the principles of sustainability.

Ecological Modernization

Ecological modernization, deeply rooted in institutionalism, advocates using monetary and market-driven incentives to foster environmental protection and sustainability. It is a departure from relying solely on regulations and emphasizes the power of innovation and economic principles in tackling climate change.

Application to Food Waste

Now, let's explore the parallel challenge of food waste. Imagine a world where food waste is not seen as a burden but as an untapped economic potential.

Historical Perspective

The EU's history of regulatory standards, such as the General Food Law, showcases the strategic deployment of standards as powerful tools in international trade negotiations, resulting in economic advantages for the EU. This historical context illuminates the importance of aligning the interests of businesses, consumers, and policymakers in addressing food waste.

Imagine businesses throughout the agro-food chain actively participating in reducing food waste, earning credits and incentives that they can trade for financial benefits. This model creates a direct economic incentive for waste reduction, motivating businesses to adopt sustainable practices and reducing their impact on the environment.

Policymaker's Role

Policymakers play a pivotal role in reshaping economic calculations by introducing financial incentives such as tax breaks, grants, and subsidies to support businesses in their food waste reduction efforts. By providing the necessary resources, policymakers empower businesses to invest in technologies and processes that enhance efficiency and reduce waste.

Consumer Demand

Consumer awareness and demand have the power to drive change. By increasing awareness about the economic and environmental consequences of food waste, consumers can make conscious choices and prioritize products and services that prioritize waste reduction. Policy measures, such as awareness campaigns and labeling standards, can further amplify this consumer-driven change.

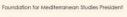
Closing

The parallels between climate change and food waste highlight the potential for economic incentives and opportunities to transform our future. By embracing a market-oriented approach, combined with financial incentives, institutional support, and consumer demand, we can unlock the promise of reducing food waste and mitigating its economic and environmental impacts.

Thank you!

University of Athens Em. Professor and f. Vice Rector, f. Minister of Rural Development and Food, Hellenic Republic

nmarav@pspa.uoa.gr

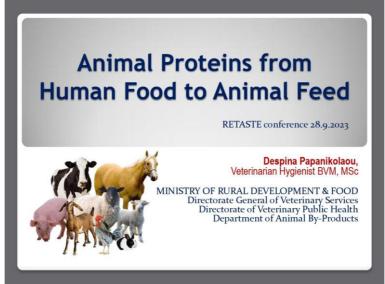

Despina Papanikolaou Head of Animal By-Product Department of Veterinary Public Health Directorate, Hellenic Ministry of Rural Development and Food

Animal Proteins from Human Food to Animal Feed.

 $\underline{https://circular greece.gr/wp\text{-}content/uploads/2023/10/03.\text{-}AFF\text{-}425.pdf}$

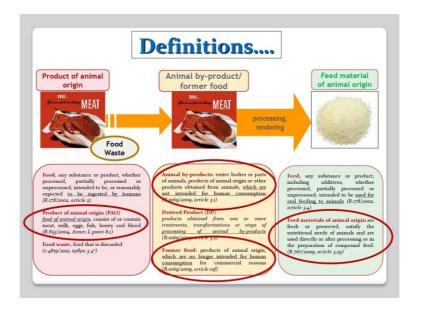
Topics of presentation

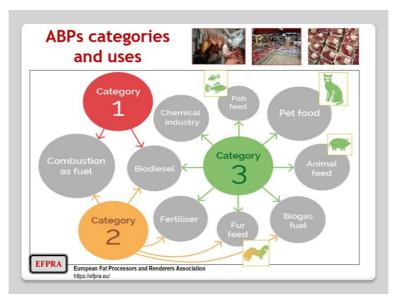

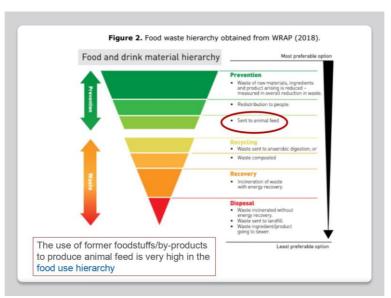
- Pathway from food to animal feed
- ABPs categories and uses
- Legislation in animal feeding
- · Feed materials of animal origin
- · PAPs and former food in animal feeding
- Prohibitions and feed ban
- Permitted feed materials per animal species

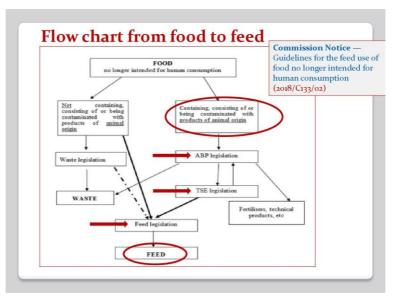

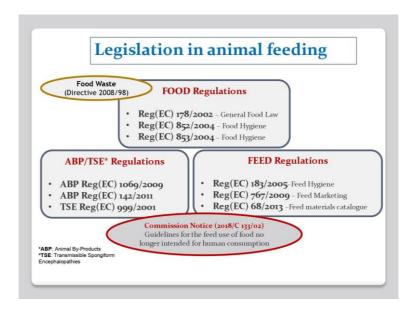

Feed materials of animal origin

Materials of animal origin that satisfy the nutritional needs of animals and are used directly or for the preparation of compound feed (R.142/2011, Annex 1.3). Feed materials of animal are ONLY category 3 materials and produced in food plant (processed according to article 2(1)(m) of R.852/2004) or in ABP processing plant cat.3 and include:

- processed animal proteins PAP (including blood-meal and fish-meal) rendered fat, fish oil, fat derivatives
- blood products
- gelatin, collagen, hydrolyzed proteins
- di-calcium phosphate, tri-calcium phosphate former processed food (milk, eggs, honey and their products)

R.142/20 Annex

PAP definitions

Processed animal protein -PAP (R.142/2011, Annex I.5)

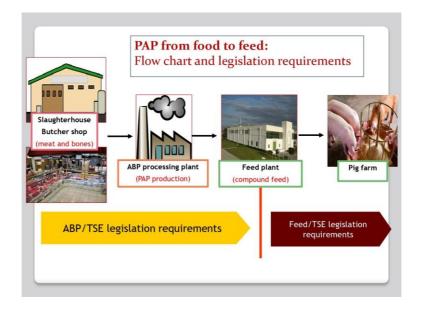
animal protein derived entirely from Category 3 material, which have been heat treated, including blood meal and fishmeal. (PAP does not include blood products, milk, milk-based products, milk-derived products, colostrum, colostrum products, centrifuge or separator sludge, gelatine, hydrolysed proteins and dicalcium phosphate, eggs and egg-products, including eggshells, tricalcium phosphate and collagen)

fishmeal (R.142/2011, Annex I.7) processed animal protein derived from aquatic animals except sea mammals

blood meal (R.142/2011, Annex I.6) processed animal protein derived from the heat treatment of blood or fractions of blood

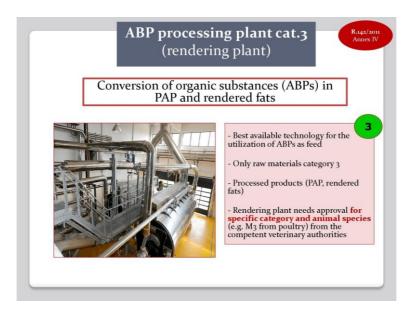
Blood products are the derived products from blood such as dried/frozen/liquid plasma, dried whole blood, dried/frozen/liquid red cells or fractions thereof and mixtures (R.142/2011, Annex I, point 4).

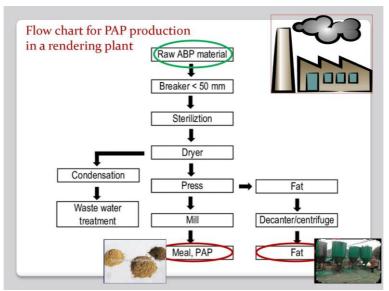

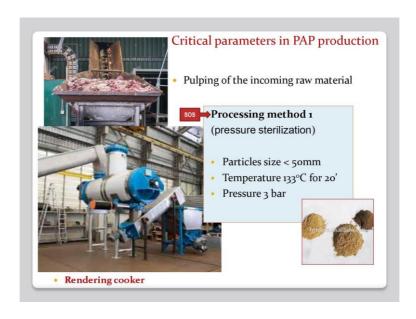

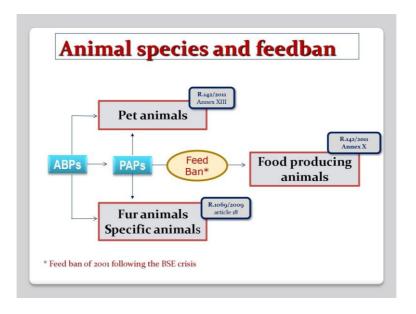

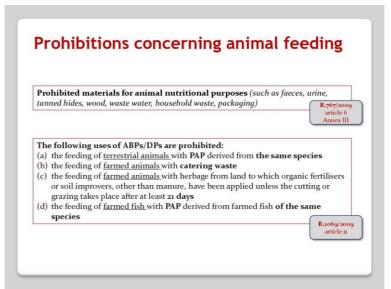

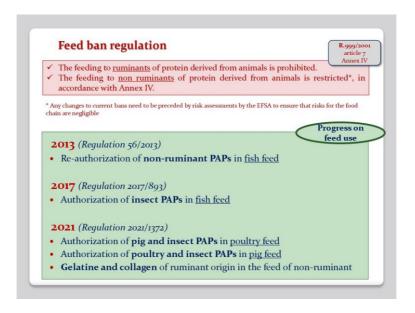

PAP from ruminants in animal feeding

Processed animal protein derived from ruminants (bovine, sheep and goats), including blood meal, is banned in the feed of farmed animals, due to BSE crisis.

ed animal protein derived from ruminants:

- must be produced in approved processing plants, with any of processing methods 1 to 5 or processing method 7
- intended to be used for feeding pet animals and fur animals

PAP from non-ruminants in animal feeding

PAP derived from	PAP as feed of the following animals
PAP from non-ruminants	Aquaculture (2013), pet and fur animals
Fishmeal	Aquaculture, only un-weaned ruminants, non-ruminants, pet and fur animals
PAP only from porcine	Aquaculture (2013), poultry (2021), pet and fur animals
PAP only from poultry	Aquaculture (2013), porcine (2021), pet and fur animals
PAP only from insects	Aquaculture (2017), poultry (2021), porcine (2021), pet and fur animals

Processed animal protein derived from non-ruminants:

- must be produced in approved processing plants, with

 - processing method 1 for food produced animals any of processing methods 1 to 5 or 7 for pet animals and fur animals

PAP from insects in animal feeding

Processed animal protein derived from farmed insects, may only be obtained from the following insect species:

- Black Soldier Fly (Hermetia illucens)
- Common Housefly (Musca domestica)
- Yellow Mealworm (Tenebrio molitor) Lesser Mealworm (Alphitobius diaperinus)
- House cricket (Acheta domesticus)
- Banded cricket (Gryllodes sigillatus)
- Field Cricket (Gryllus assimilis)

Silkworm (Bombyx mori)

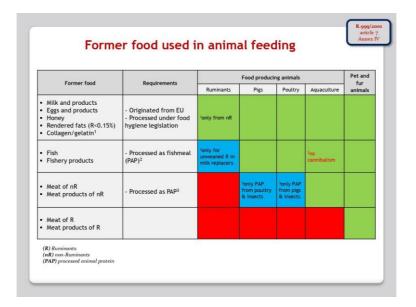

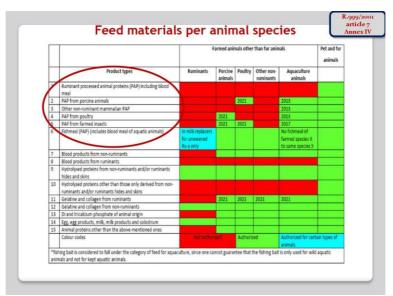
Processed animal protein derived from farmed insects

- must be produced in approved processing plants, with any of processing methods 1 to 5 or processing method 7
- intended to be used for feeding aquaculture animals (R.2017/893), poultry and porcine animals (R.1372/2021)

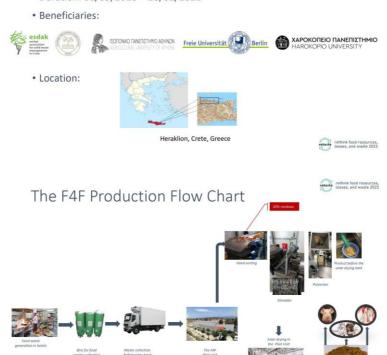

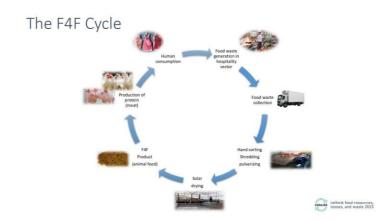
Thrasyvoulos Manios Hellenic Mediteranean University Professor

<u>LIFE -Food for Feed: An Innovative Process for Transforming Hotels Food Wastes into Animal Feed.</u>
https://circulargreece.gr/wp-content/uploads/2023/10/04.-MANIOS.pdf

The F4F LIFE PROJECT

• Duration: 01/09/2016 - 28/02/2021

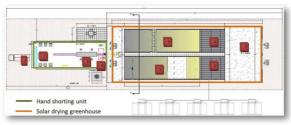

Plan View of the F4F Pilot Unit

- Parking of refrigerator truck, brown bins uploaded Bins entrance into the prefabricated building Belt for hand shorting Shredder and pump Solar drying halls (covered with stainless still) Place for bagging the end product Temporary storage

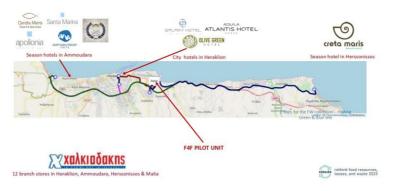
Solar drying unit (30mx12.8m)=384m² Prefabricated building (14mx6m)=84m²

The F4F LIFE Project

Cooperative hospitality Units with the F4F

Refrigerator track for collection of food waste from hospitality units

During food waste collection from hospitality units

In the pretreatment unit ... Weighting - Hand sorting - Shredding - Pulverizing

In the Solar drying unit...

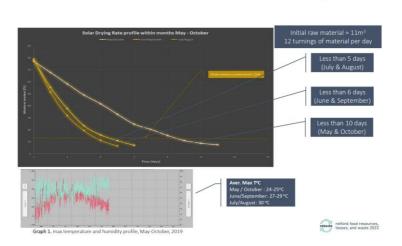

Total collected food waste (%) per month

rethink food resources, losses, and waste 2023

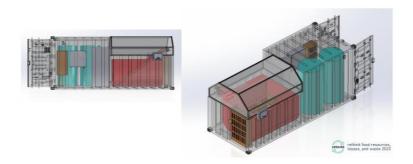
Total F4F product ... as feed component...

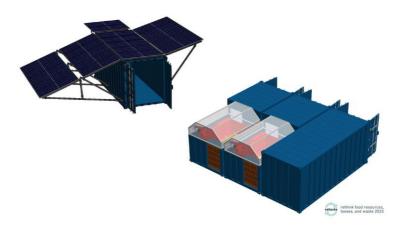

The next step of the F4Fis the on-site treatment....

KEEP FOOD LOSSES IN THE FOOD CHAIN!!!!

https://life-f4f.esdak.gr/

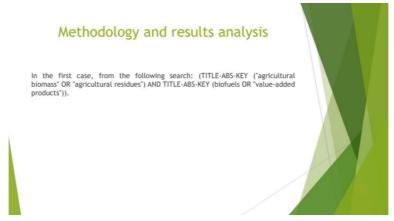
—Acknowledgements—
This research was co-funded by the EU LIFE+ project "Food for Feed: An Innovative Process for Transforming Hotels' Food Wastes into Animal Feed", with acronym LIFE-F4F (LIFE15 ENV/GR/000257) and by the Hellenic Green Fund.

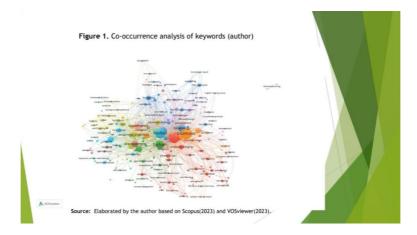

Alejandro Barragan-Ocana, Instituto Politécnico Nacional Researcher-Professor, Mexico City Advances in science and technology for the production of biofuelas and value-added products from the use of biomass and agricultural residues

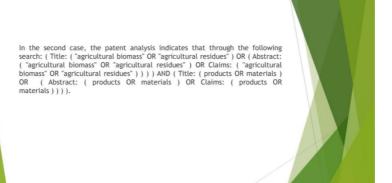

Figure 2. Co-occurrence analysis

Source: Elaborated by the authors based on Lens (2023) and VOSviewer (2023).

containing saccharide radicals theroaddonic acids C12P 1789) — C12P 19102: "Monosaccharides", C12P 1789 — C12P 19102: "Monosaccharides", C12P 1789 — C12P 19102: C12P1710 — Commonals — C12P 1710 — Substrate containing celluloic material. — C12P1710 — C12P 1710 — C12P1710 —	No.	Code	Description C12P 19/00: "Preparation of compounds	Documents	
2 C197/10 organic compounds" (129 7/10: "substrate 44 containing celluloric material" all containing celluloric material" all containing celluloric material	1	C12P19/02	containing saccharide radicals (ketoaldonic acids C12P 7/58)" C12P 19/02:	44	
4 C12F7V16 — Ethanol, Le, non-beverage."	2	C12P7/10	organic compounds". C12P 7/10: "Substrate	44	
4 C1297/06 "Ethanol, Le. non-beverage", 22 C12H 9/00: "Engmes, e.g., ligases (6.): Posencymes: Compositions thereof (preparations containing engmes for cleaning teeth ASIK 8/46, ASIQ 11/00; medicinal preparations containing engmes or 5 C12H9/42 propertymes ASIA 38/43; enzyme containing determent compositions C101D; Processes for preparative compositions C100D; Processes for preparative compositions compositions and preparative compositions and preparative compositions are consistent as a composition of the compositions and preparative compositions are compositions.	3	C12P19/14		43	\ \
Proexcymes; Compositions thereof (preparations containing enzymes for cleaning teeth ASIK 81/64, ASIQ 11/100; medicinal preparations containing enzymes and preparations containing enzymes or proexcymes ASIK 38/43; enzyme containing 21 detergent compositions CTDID; Processes for extending the containing of the containing of preparations or partifying enzymes" CZIM 9/42: "Acting on beta-1, -4 gluxosific books, e.g. cellulase	4	C12P7/06		22	
	5	C12N9/42	Proenzymes; Compositions thereof (preparations containing enzymes for cleaning teeth A61K 8/66, A61Q 11/00; medicinal preparations containing enzymes or proenzymes A61K 38/43; enzyme containing detergent compositions C11D); Processes for or purifying enzymes _". C12N 9/42: "Acting on beta-1, 4-glucosidic bonds, e.g. cellulase	21	

Conclusions

- There is an important dynamic in the generation of research and development for the advancement of biofuels and value-added products.
- However, it is important to continue working even more on the technological integration of biorefineries, especially those that process lignocellulosic material for the generation of second generation biofuels, such as bioethanol.
- Agricultural biomass and, in particular, agricultural residues represent a potential source for the generation of value-added products and for addressing energy problems, thus contributing to the advancement of sustainable development.

Daniel Pleissner

Institute for Food & Environmental Research e.V. Head of Science
Bad Belzig + Leuphana University Lüneburg Institute of Sustainable & Environmental Chemistry Adjunct
Professor

Heterotrophic growth of Galdieria sulphuraria on residues from aquaculture and fish processing industries. https://circulargreece.gr/wp-content/uploads/2023/10/06.-AFR-346.pdf

Heterotrophic growth of *Galdieria sulphuraria* on residues from aquaculture and fish processing industries

CLIMAQUA

Establishing an innovative and transnational feed production approach for reduced climate impact of the aquaculture sector and future food supply

Prof. Dr. Daniel Pleissner

Institute for Food and Environmental Research e.V. (ILU)

research and innovation programme under grant agreement No 862555

FOSC ERA-NET Cofund on Food Systems and Climate

Project thoughts

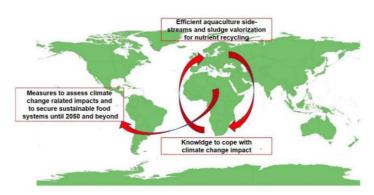

Fig. 1. Transnational Collaboration in CLIMAQUA

Goals

Technological aspects lead to solutions with a low CO2 footprint

- Production of aquaculture feed that is efficient
 Feed utilization and a beneficial reduction in environmental
 pollution are ensured,
- 2. Utilization of aquaculture side streams (e.g. mud, fish carcasses) as raw materials for the production of *Galdieria* sulphuraria and finally to feed production,
- Utilization of aquaculture plant wastewater rich in nitrogen and phosphorus as nutrient sources for *Galdieria biomass* production sulphuraria and finally for feed production,
- Designing environmentally friendly feed production instead of using resources as well
- 5. Implement decentralized fish feed production, including on-site processing and minimal transportation.

Non-technological aspects leading to changes in supply chains and food system resilience

- Assessment of the socio-economic impacts and consequences of climate change on aquaculture in Africa and Europe,
- 7. Minimizing the interactions of climate change on food systems through climate-adapted production of feed and fish,
- 8. Development of resilient food systems taking into account changing food needs through needs-oriented aquaculture,
- Decoupling agriculture from aquaculture by replacing agricultural feed with Galdieria sulphuraria and possibly residue-based feed and finally the reduction of greenhouse gas emissions from agriculture as well
- 10. Exchange and knowledge transfer to other regions worldwide

Project thoughts

Activities

Wastewater from fish processing

Solids after hydrolysis of fish residues

FOSC

Mud

Activities

Table 1. Composition of the substrates used.

Substrate	Protein (%)	Carbohydrates (%)	Fat (%)	Ash (%)
Solid after hydrolysis	65.5	-	11.6	2.1
Mud	29.2	19.9	9.1	21.8

Table 2. Composition of the wastewater (FAN = free amino nitrogen).

Nitrate	NH3 / NH ⁴⁺	FAN
(mg/L)	(mg/L)	(mg/L)
12.5	0.8	0.1

Activities

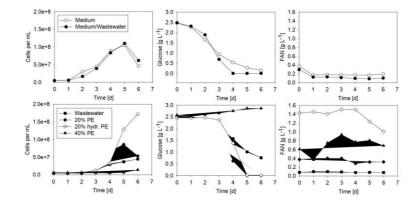

Activities

The cultivation of Galdieria sulphuraria

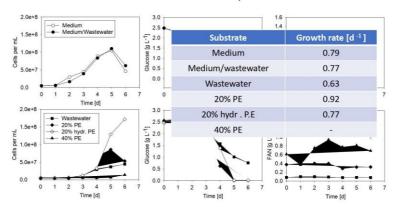

Activities

The cultivation of Galdieria sulphuraria

Bioreactor

Summary

- The utilization of by-products from the aquaculture sector must be kept in mind.
- And there are some interesting materials available for production of heterotrophic microalgae.
- The topic of feed production from by-products and that, so to speak constant recycling of nutrients must also be viewed critically.
- But is everything really more climate-friendly now?

Contact details

Prof. Dr. Daniel Pleissner

ILU eV

Papendorfer Weg 3 14806 Bad Belzig

Germany

General for regular validate at a househour Bloroscoper and the Annabeta at househour Bloroscoper and the Annabeta at househour Bloroscoper and the Annabeta at Santa at the Annabeta at Santa a

Email: daniel.pleissner@ilu-ev.de

Phone: +49-33841-798 957

This work was financially supported by the German Federal Ministry of Food and Agriculture /BMEL) through the Federal Office for Agriculture and Food /BLE), grant number 2821ERA12C. This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation program under the grant agreement No 862555. Janna Cropotova acknowledges the FOSC-ERA project "CLIMAQUA", (grant No. 327695 of BIONÆR-Bionæringsprogram) for support.

Smaragda Sotiraki

Veterinary Research Institute Hellenic Agricultural Organisation DEMETER

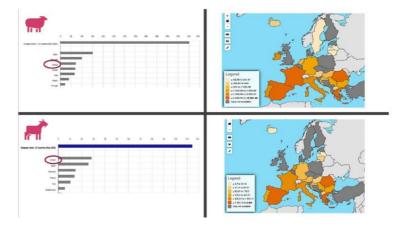
SMARTWASTE: Reusing wastes and by-products of agricultural industry to develop bioactive livestock feeds. https://circulargreece.gr/wp-content/uploads/2023/10/08.-AFF-543.pdf

One of the most important agricultural activities is Sheep & Goat farming

- has a significant socio-economic contribution to the rural areas
- provides food to rural populations
- contributes significantly to the local ecosystems' maintenance
- is part of the cultural heritage of many region
- produces high quality traditional food products

Animal farming comes with challenges

Grazing ruminants = parasites

- * Often occurring
- * Widespread presence
- * Affect health & welfare of grazing ruminants (anorexia, impaired digestion & nutrient absorption)
- * Reduction of farmer's income
- * Reduction in quantity and quality of products

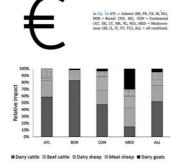
parasite control matters

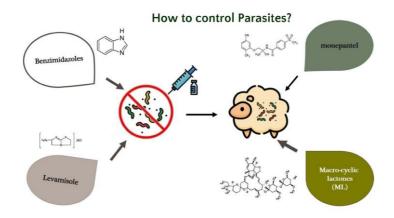

Evidence infection

- Budgets of all known national and European research projects on the topic in Europe over 10 year period
 - € 2.7 M / year
- Annual investment / Annual cost:
 - 0.15%

INCREASED LIMITS
on the USE of AHS

NEED for ALTERNATIVE SOLUTIONS of
CONTROL

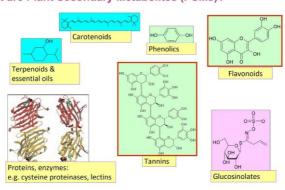

- Worldwide development & diffusion of drug resistance
- Limits
- Increasing number of multiresistant isolates in small ruminants
- Exclusive reliance on AH is not a sustainable option
- Increased expectations to reduce chemicals in agriculture (organic products)
- Increased constraints in the regulation to use commercial AHs

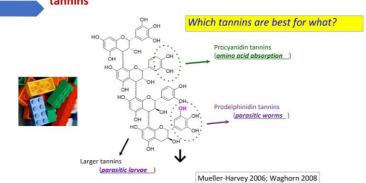
Seek for alternative solutions

- · Biological control, vaccine, genetic selection
- · interaction host nutrition
- Natural bioactive compounds of plants (plants secondary metabolites)

What are Plant Secondary Metabolites (PSMs)?

Bioactive ingredients = tannins

The aim of our project was 3-fold:

- 1.to protect small ruminants' gut health & improving their productivity
- 1.to adapt sustainable environmentally friendly, low input farming (reduce chemical drugs use)
- 1.to recycle agro-industrial biowaste & upgrading them to functional animal feed

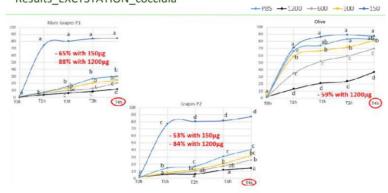
using locally produced agro-industrial waste/by-products containing bioactive compounds beneficial to the gut health

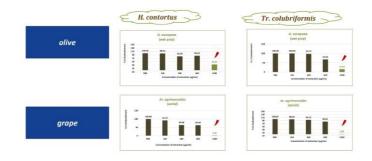

Results_EXCYSTATION_coccidia

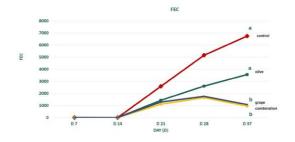
Results_EXSEATHMENT_GIN

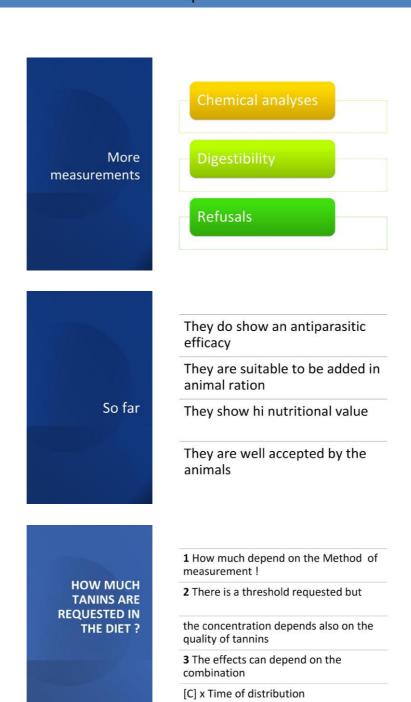
RESULTS

FAECAL EGG COUNTS _ gastrointestinal nematodes

HOW TO USE TANNINS IN THE DIFFERENT SYSTEMS OF SMALL RUMINANT PRODUCTION?

- **1** All year long as a feed complement?
- 2 Repeated «cure» of tannin containing by-products/waste
- **4** At a strategic time in regard of the epidemiology of parasites

(e.g. Periparturient rise)

Παράρτημα Δ. Δελτία τύπου και λοιπό προωθητικό υλικό

ПРІМ

Circular Greece Δελτίο Τύπου

- https://circulargreece.gr/2nd-international-thematic-workshop-agrofood-waste-bioeconomy-28-9/
- https://circulargreece.gr/el/2%ce%bf-diethnes-thematiko-ergastirio-agrofood-waste-and-bioeconomy/

2023 RETASTE

• https://retaste.gr/life-ip-cei-gr-thematic-workshop-on-agro-waste/

EcoTec

• https://www.ecotec.gr/retaste-2023-prolipsi-kai-axiopoiisi-ton-apovliton-trofimon/

AgroTec

• https://www.agro-tec.gr/retaste-2023-prolipsi-kai-axiopoiisi-ton-apovliton-trofimon/

Facebook Posts

- https://www.facebook.com/CircularGreece/posts/pfbid02fkTP9qs639pMLM19BtWis83mog4LxmXhaAEcJk7dpiwZG1kxwmPGwSohADsuVYHJl
- https://www.facebook.com/CircularGreece/posts/pfbid02qxvLsKJSSjXA6w2F2UDSgrPvCmwqNgLZhf1mLvJwC3JpER3861bKxQKe3pWzGEsKl

X Posts

 https://twitter.com/joinretaste/status/1707309290447348175?fbclid=IwAR3bE9fvJNovw VogIz0yfRMr1Kol0Ueg1sKJ wrD-20HH8pnZLYF G4AtAA

LinkedIn Posts

- https://www.linkedin.com/posts/napoleon-maravegias 2o-%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AD%CF%82-%CE%B8%CE%B5%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE% BF-%CE%B1%CF%80%CF%8C%CE%B2%CE%BB%CE%B7%CF%84%CE%B1-activity-7113012840914989057-IdcW?utm source=share&utm medium=member desktop
- https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7110629373531025409?updateEntityUrn=urn%3Ali%3Afs feedUpdate%3A%28V2%2Curn%3Ali%3Aactivity%3A7110629373531025409%29

META

Circular Greece Δελτίο Τύπου

• https://circulargreece.gr/el/apologismos-20-diethnes-thematiko-ergastirio/

Facebook Posts

 https://www.facebook.com/CircularGreece/posts/pfbid02SRU36bVNsxpBM4ErbmuTYQeQ UbVnn1Zv5WEk1MrvCNU6rB7z5BbdB4QMf49Fs8L6l

LinkedIn Posts

• https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7119915913268637696?updateEntityUrn=urn%3Ali%3Afs feedUpdate%3A%28V2%2Curn%3Ali%3Aactivity%3A7119915913268637696%29

Οι πιλοτικές περιοχές του έργου LIFE-IP CEI-Greece.

